

Nr 505

Av herr **Rimmerfors m. fl.**, om fria bandspelare till blinda.

Den verksamhet med utlåning av böcker inlästa på band, s. k. talböcker, som De blindas förening år 1955 tog initiativ till, har sedan dess utvecklats mycket snabbt och har visat sig fylla ett mycket väsentligt behov.

Högst 15 % av alla blinda lär sig läsa blindskrift, och av dessa kan flertalet inte läsa tillräckligt obehindrat för att få verklig behållning av en bok. Närmare 95 % av alla blinda kan sålunda sägas i stort sett vara hänvisade till talböcker som ersättning för alla böcker och tidningar, som den seende har så god tillgång till. Men talboken betyder mycket mer för en blind än en vanlig bok för en seende. Den skall nämligen ersätta en stor del av den uppbyggelse, förströelse och kontakt med kulturen, som den seende får genom film, TV, idrott och mycket annat. Vidare är talboken i dag nära nog det enda man kan erbjuda en nyblind som motvikt mot den svåra depression, som ofta inträffar under tiden närmast efter blindhetens inträdande. Talboken kan därför betraktas som en betydelsefull rehabiliteringsåtgärd. Den utgör därjämte en oersättlig väg till intellektuell och praktisk vidareutbildning.

För att kunna läsa talböcker måste den blinde emellertid ha tillgång till en bandspelare, vilken han hittills fått betala själv, såvida inte frivilliga organisationer eller kommuner varit beredda att genom anslag minska kostnaderna. Blindorganisationerna har emellertid betraktat talboksverksamheten som så betydelsefull, att de i flertalet fall ansett sig böra lämna jämförelsevis stora bidrag för inköp av bandspelare. I vissa fall har blinda även kunnat erhålla bidrag från kommun i form av frivillig socialhjälp. Under de senaste åren har i medeltal 450 bandspelare anskaffats per år till en kostnad för organisationer, kommuner och enskilda blinda av över 200 000 kronor.

Kungl. Maj:t föreslår i statsverkspropositionen ett anslag till De blindas förening om 50 000 kronor för att nedbringa de blindas kostnader för bandspelare. Detta anslag kan beräknas täcka ca 25 % av kostnaderna för anskaffning av bandspelare under budgetåret 1963/64. Detta tillskott är synnerligen tacknämligt men uppenbarligen otillräckligt.

Genom beslut vid 1962 års riksdag har rätten till statsbidrag för proteser och hörapparater vidgats mycket väsentligt. Bandspelaren är för den blinde i många avseenden helt jämförbar med proteser och hörapparater. Det synes därför orimligt, att en blind för att få tillgång till ett så betydelsefullt hjälpmedel skall behöva göra ofta kännbara ekonomiska uppoffringar

eller vara hänvisad till filantropiska organisationer och socialhjälp. Statens ansvar i detta sammanhang torde även vara så uppenbart, att frågan bör kunna lösas utan att avvakta tidskrävande formella utredningar.

Med hänvisning till vad ovan anförts föreslår vi,

att riksdagen måtte hemställa till Kungl. Maj:t att framkomma med förslag beträffande fria bandspelare till blindas, samt

att riksdagen i avvaktan på sådant förslag måtte lämna De blindas förening ett anslag om 100 000 kronor för budgetåret 1963/64 till fria bandspelare för blindas.

Stockholm den 26 januari 1963

Einar Rimmerfors

Nancy Eriksson

Dag R. Edlund

Bengt Börjesson

i Falköping